

AUSTRALIJA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2023.

SADRŽAJ

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU	3
POLITIČKO UREĐENJE	3
STANOVNIŠTVO	4
OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA.....	4
TURISTIČKO TRŽIŠTE AUSTRALIJE.....	6
DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU	9
REZULTATI 2022. PREMA SUSTAVU eVISITOR (svi kapaciteti).....	10
TRŽIŠNE PERSPEKTIVE	12
ZRAKOPLOVNA POVEZANOST S HRVATSKOM	13

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Službeni naziv: Australija

Površina: 7.741.220 km²

Državno uređenje: federalna parlamentarna demokracija

Glavni grad: Canberra (462.000 stanovnika) (2021.)

Veći gradovi: Melbourne (5.061.000), Sidney (4.992.000), Brisbane (2.439.000), Perth (2.067.000), Adelaide (1.345.000) (2021.)

Službeni jezik: engleski

Valuta: australski dolar (AUD)

Australia je podijeljena na šest država — New South Wales (NSW), Queensland (QLD), South Australia (SA), Tasmania (TAS), Victoria (VIC) i Western Australia (WA) — te tri teritorija—the Australian Capital Territory (ACT), the Northern Territory (NT) te Jervis Bay Territory (JBT).

POLITIČKO UREĐENJE

Monarh: Charles III

Generalni guverner: David Hurley

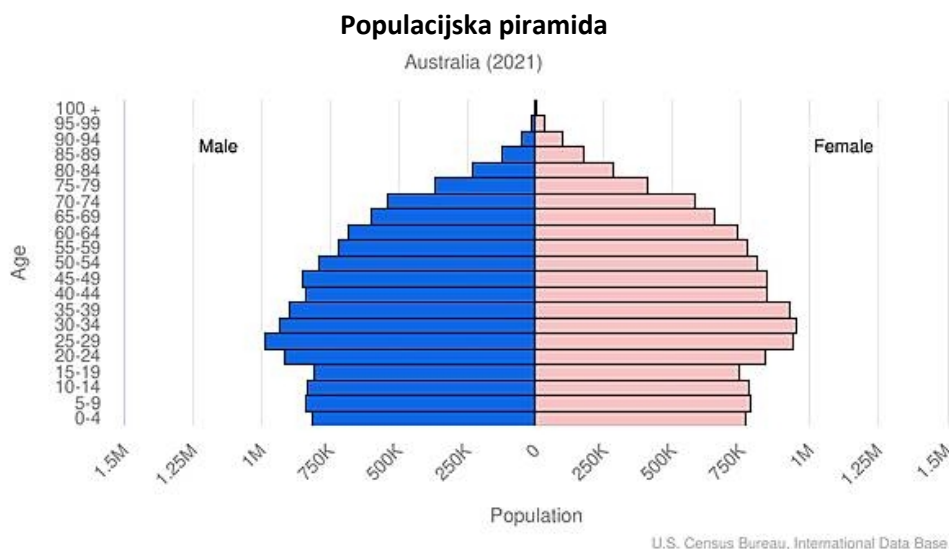
Predsjednik Vlade: Anthony Albanese

Prema Ustavu iz 1900. kojeg je donio britanski Parlament, a stupio je na snagu 1. siječnja 1901. nakon referenduma provedenog u Australskom Savezu, Australija je federalna država i ustavna monarhija, s parlamentarnim sustavom vlasti. Poglavar države britanski je monarh, kojega zastupa generalni guverner (*Governor-General*). Izvršna vlast nominalno je u rukama generalnoga guvernera, koji predsjedava Saveznom izvršnom savjetu. Premijer i Vlada imaju realnu izvršnu vlast, a za svoj su rad odgovorni Parlamentu. Zakonodavna vlast pripada dvodomnom Saveznomu parlamentu (*The Parliament of the Commonwealth of Australia*), koji čine Senat (*Senate*) i Predstavnički dom (*House of Representatives*).

Senat predstavlja interese federalnih jedinica, ima 76 zastupnika, s mandatom od šest godina (tri godine za predstavnike teritorija). Građani svake savezne države biraju po 12, a teritorije po 2 zastupnika; polovica senatora bira se svake tri godine. Predstavnički dom ima 148 zastupnika koji se biraju na izravnim izborima na mandat od 3 godine. Biračko je pravo opće, jednako i obvezno, a imaju ga svi državljani s navršениh 18 godina života. Najvišu sudbenu vlast ima Savezni Vrhovni sud Australije (*High Court of Australia*) koji je istodobno ustavni i prizivni (apelacijski) sud, mjerodavan u sporovima između Australskoga Saveza i pojedinih država. Generalni guverner imenuje suce Vrhovnoga suda (ima ih 7) na prijedlog Izvršnog savjeta.

Australija je članica Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), Svjetske trgovačke organizacije (WTO), Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), APEC-a (Asia-Pacific Economic Cooperation) i ostalih.

STANOVNIŠTVO

Broj stanovnika: 25.809.973 (srpanj 2021., procjena)

Vjerska pripadnost: protestanti (23,1%), katolici (26,8 %), budisti (2,4 %), muslimani (2,6 %), hinduisti (1,9 %), ostali (1,3 %), nereligiozni (30,1 %) (2016., procjena)

Stopa rasta stanovništva: 1,31 % (2021. godina)

Gustoća naseljenosti: 3 stanovnika/km² (86,4 % stanovništva živi u gradovima) (2021. godina)

Etničke skupine: Englezi 25,9 %, Australci 25,4 %, Irci 7,5 %, Škoti 6,4 %, Talijani 3,3 %, Nijemci 3,2 %, Kinezi 3,1 %, Indijci 1,4 %, Grci 1,4 %, Nizozemci 1,2 %, ostali 15,8 % (2011., procjena)

Dobna struktura: 0 – 14 godina – 18,72% (2.457.418 muškaraca / 2.309.706 žena)

15 – 24 godine – 12,89 % (1.710.253 muškaraca / 1.572.794 žena)

25 – 54 godine – 41,15 % (5.224.840 muškaraca / 5.255.041 žena)

55 – 64 godine – 11,35 % (1.395.844 muškaraca / 1.495.806 žena)

65 i više godina – 15,88 % (1.866.761 muškaraca / 2.177.996 žena) (procjena, 2020.).

Očekivana životna dob: 82,9 godina (80,7 godina za muškarce; 85,2 godina za žene) (procjena 2021.)

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Australija je 13. najveće gospodarstvo na svijetu. Država je dugo godina štitila domaće gospodarstvo visokim carinama na strane proizvode, ali danas je tržište otvoreno, uz minimalna ograničenja na uvoz robe i usluga. Proces otvaranja prema stranim tržištima povećao je produktivnost, potaknuo rast i učinio gospodarstvo fleksibilnijim i dinamičnijim. Australijsko gospodarstvo uvelike se temelji na obilnim i raznovrsnim prirodnim resursima, koji

uključuju velike rezerve ugljena, željezne rude, bakra, zlata, prirodnog plina i urana, uz brojne izvore obnovljive energije. Rudarski sektor privukao je zadnjih desetljeća izniman broj stranih investicija i uvelike je zaslužan što Australija već više od 20 godina zaredom bilježi neprekinuti gospodarski rast.

Gledajući strukturu BDP-a, sektor usluga ima dominantan položaj u australskom gospodarstvu, pridonoseći s približno 69% BDP-u i zapošljavajući oko 78% radne snage. Najveći rast u uslužnom sektoru ostvaren je u segmentu poslovnih i financijskih usluga. Zdravstvene i socijalne usluge te turizam također daju važan doprinos rastu sektora.

Unatoč činjenici da uslužni sektor ima dominantan položaj u australskom gospodarstvu, poljoprivredni i rudarski sektor najvažniji su u izvozu. U 2020. poljoprivredni je sektor zapošljavao 2,5% radne snage i doprinosio s 3% BDP-u. Australija je veliki izvoznik prirodnih resursa, energije i hrane i jedan od najvećih svjetskih izvoznika vune, mesa, pšenice i pamuka. Zemlja je bogata mineralnim i energetske sirovinama, čiji izvoz donosi znatan prihod - jedan je od 10 vodećih svjetskih proizvođača i izvoznika većine mineralnih ruda. Posjeduje najveće svjetske rezerve mnogih strateških resursa, poput urana, s 40% svjetskih rezervi. Australija je ujedno i najveći svjetski proizvođač željezne rude i zlata. Samo izvoz željezne rude čini 24% ukupnog godišnjeg izvoza zemlje.

Australija je prvenstveno uvoznik gotovih proizvoda. Njena industrijalizacija započela je relativno kasno, što objašnjava određene deficite proizvodnog sektora. Ipak, australski industrijski sektor karakterizira visoka razina produktivnosti, procijenjena na 75% iznad svjetskog prosjeka. Industrijski sektor zapošljava manje od 20% radne snage i doprinosi s 28% BDP-u. Prerađivačka industrija temelji se na prehrambenoj industriji (oko 40%), strojevima i opremi (oko 20%), metalnoj industriji (oko 20%) te kemijskoj i petrokemijskoj industriji (nešto više od 10%).

Jednako kao i ostatku svijeta COVID pandemija Australiji je donijela znatno usporavanje, a daljnja gospodarska progresija pod upitnikom je uslijed globalno nepovoljnog političko-ekonomskog konteksta, osobito zaoštrenog uslijed ukrajinske krize.

Makroekonomski pokazatelji

Vrijednost	Jedinice	Skala	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Bruto domaći proizvod, stalne cijene	Nacionalna valuta	Milijarde	2.002,65	1.959,84	2.056,00	2.133,11	2.173,46	2.212,60
Bruto domaći proizvod, stalne cijene	Postotna promjena		1,98	2,14	4,91	3,75	1,89	1,80
Bruto domaći proizvod, tekuće cijene	Američki dolari	Milijarde	1.386,70	1.357,64	1.635,26	1.724,79	1.787,95	1.837,69
Bruto domaći proizvod po stanovniku, stalne cijene	Nacionalna valuta	Jedinice	78.452,69	76.440,88	79.793,09	82.128,73	82.689,91	83.098,71
Bruto domaći proizvod po stanovniku, tekuće cijene	Američki dolari	Jedinice	54.323,09	52.952,83	63.464,11	66.407,60	68.023,15	69.018,18
Inflacija, prosječne potrošačke cijene	Indeks		115,13	116,15	119,43	127,19	133,29	137,16
Inflacija, prosječne potrošačke cijene	Postotna promjena		1,57	0,89	2,82	6,50	4,80	2,91
Opseg uvoza roba i usluga	Postotna promjena		- 1,39	- 13,01	6,31	13,73	5,94	3,05
Opseg izvoza roba i usluga	Postotna promjena		3,36	- 9,83	- 1,78	3,78	7,40	3,65
Stopa nezaposlenosti	Postotak ukupne radne snage		5,17	6,48	5,09	3,64	3,73	4,25

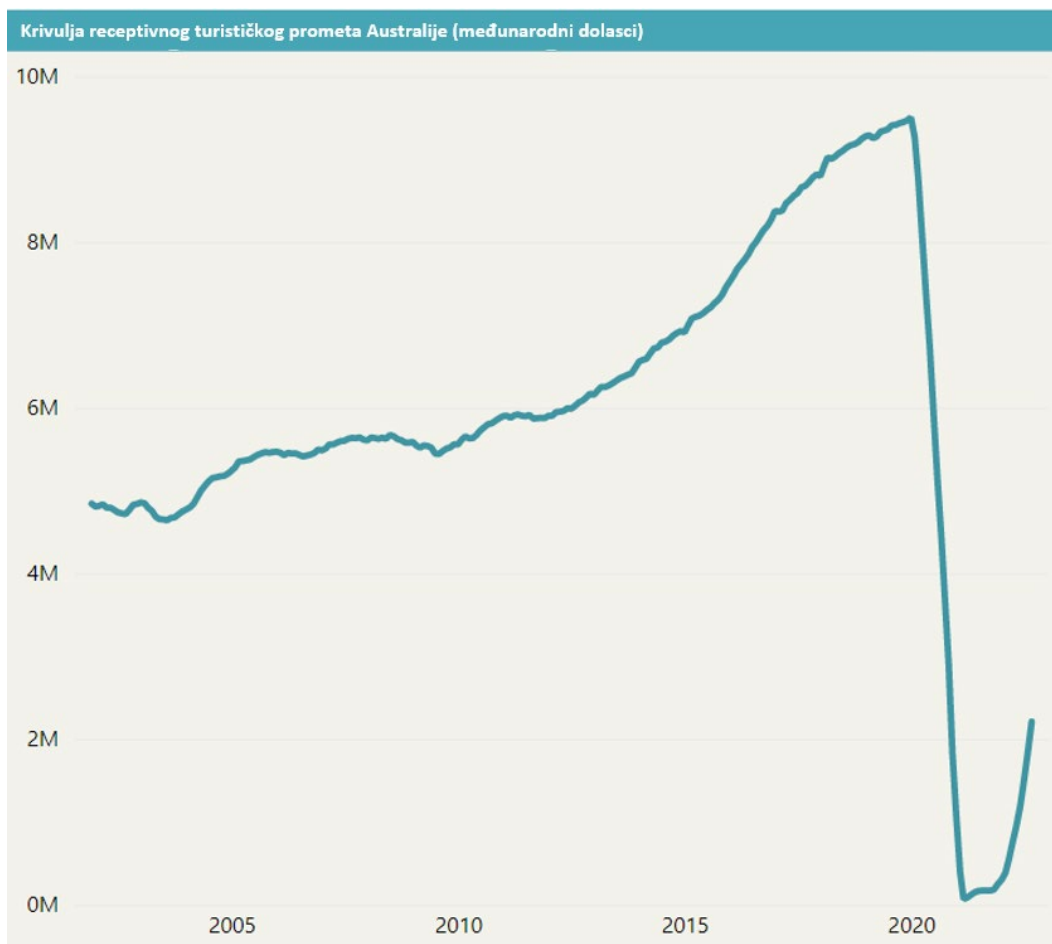
Izvor: IMF, (2021. i nadalje – procjena)

TURISTIČKO TRŽIŠTE AUSTRALIJE

Australija je relevantno turističko tržište i značajna destinacija za poslovna ulaganja u turizmu, Ujedno, Australci su u cijelom svijetu dobro poznati po avanturističkom duhu i ljubavi prema putovanjima. Kao nacija imigranata, Australci imaju prijatelje i rodbinu diljem svijeta te ih često uključuju u svoje planove putovanja.

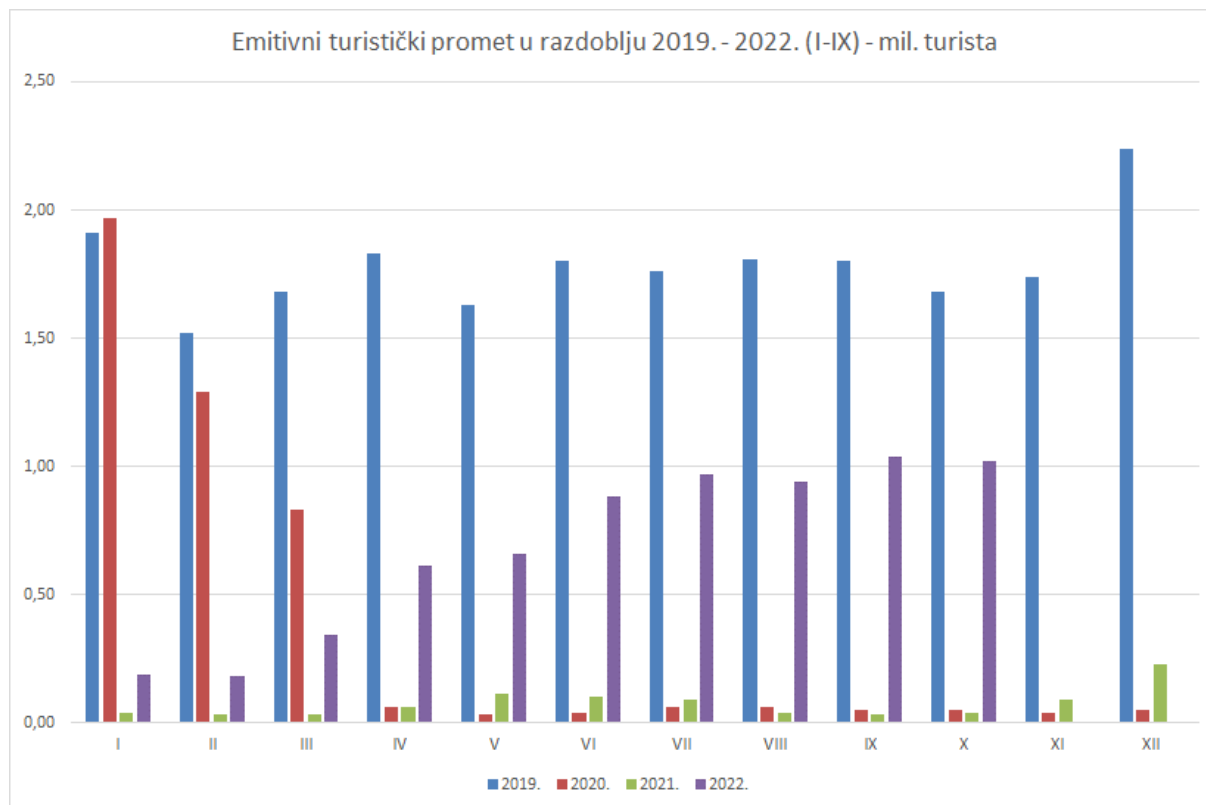
Australija u apsolutnim brojkama ne predstavlja veliko emitivno tržište, međutim, s uskim vezama s Ujedinjenom Kraljevinom, sklonošću putovanja na destinacije širom svijeta te sklonošću čestim putovanjima vrlo je konkurentno.

S obzirom na vrlo stroge protuepidemijske mjere koje su bile na snazi na području Australije tijekom 2020. i 2021. godine, došlo je do iznimno velikog pada receptivnog i emitivnog turističkog prometa. Oporavak receptivnog tržišta uslijedio je tijekom 2022., no s nepunih 2,1 mil. međunarodnih dolazaka na kraju rujna 2022. promet je i nadalje 70% manji od usporedivog predpandemijskog razdoblja. Najznačajnije emitivno tržište u 2022., s približno 210 tisuća dolazaka, bio je Novi Zeland.

Izvor: <https://www.tourism.australia.com>

Emitivni turistički promet, koji je potpuno zaustavljen krajem ožujka 2020. godine, ponovno „oživljava“ s približavanjem ljeta 2022., no još uvijek se nalazi na razini 40% do 50% manjoj od usporedive razine iz 2019. godine.

Profil australskih turista

Australski turisti vrlo su aktivni te su aktivnosti vezane uz more u vrhu njihovih preferencija, s obzirom da 80% australskog stanovništva živi na udaljenosti od mora manjoj od 50 kilometara. Rijetko će se tijekom odmora u Europi odmarati i opuštat na plažama te je vjerojatnije da će se baviti sportovima i aktivnostima u prirodi. Dužina odmora u inozemstvu u velikoj mjeri ovisi o vrsti putovanja i odredištu.

Razlozi putovanja

- 57 % godišnji odmor
- 23 % posjet prijateljima i obitelji
- 10 % poslovna putovanja

Segmenti australskih turista su sljedeći:

- Mladi na turama – obilaze svijet s malim *budgetom*
- DINKS – *double income no kids* i SINKS – *single income no kids* - samci i parovi bez djece postali su snažno zastupljen segment australskih putnika
- Obitelji na praznicima – češće biraju odredišta u Australiji, Oceaniji ili Jugoistočnoj Aziji
- Umirovljenici i *empty nesteri* – iznad 55 godina, u potrazi za obiteljskim korijenima ili kulturnim naslijeđem te u potrazi za novim iskustvima

Za odluku o odmorišnoj destinaciji presudnu ulogu ima mišljenje i dojmovi prijatelja i rodbine. Što se tiče ostalih izvora informiranja značajno veći utjecaj na odluku o destinaciji imaju online

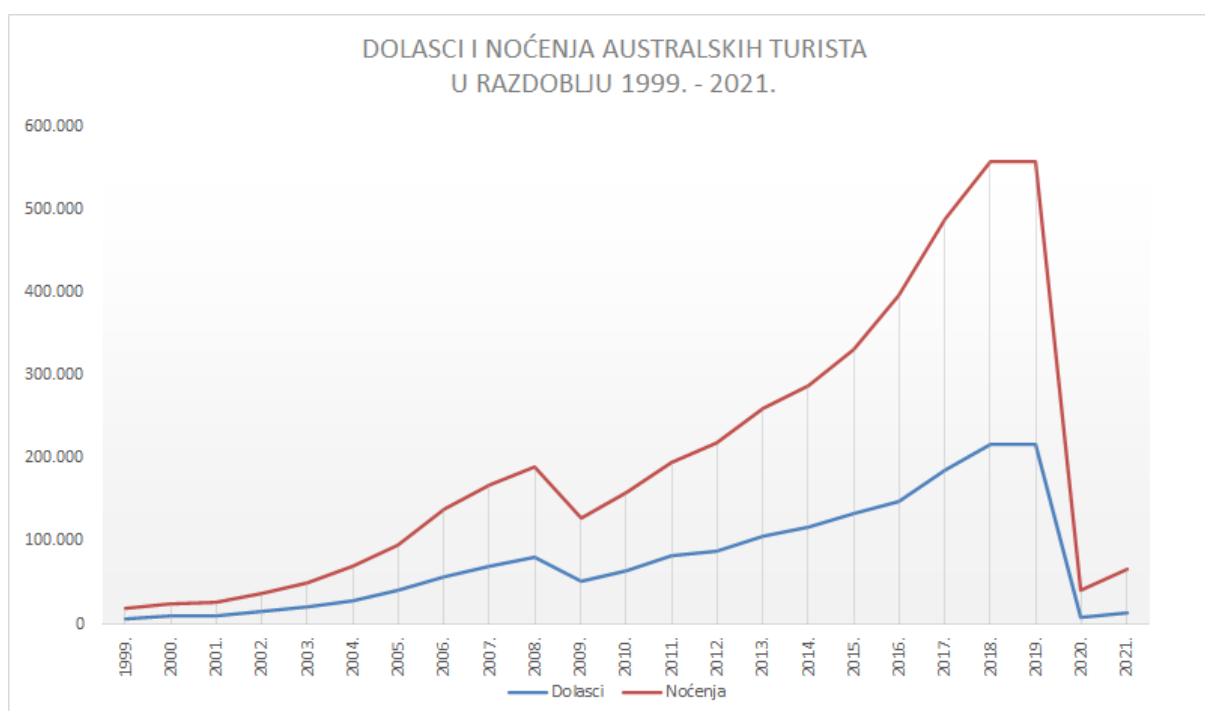
nego li offline informacije, prvenstveno web stranice koje pružaju recenzije turista (npr. Tripadvisor), online turistički vodiči te web stranice hotela i smještajnih objekata.

U „standardnim“ okolnostima odmor rezerviraju tri do šest mjeseci ranije, a na putovanjima troše između 3.500 i 4.000 dolara.

DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

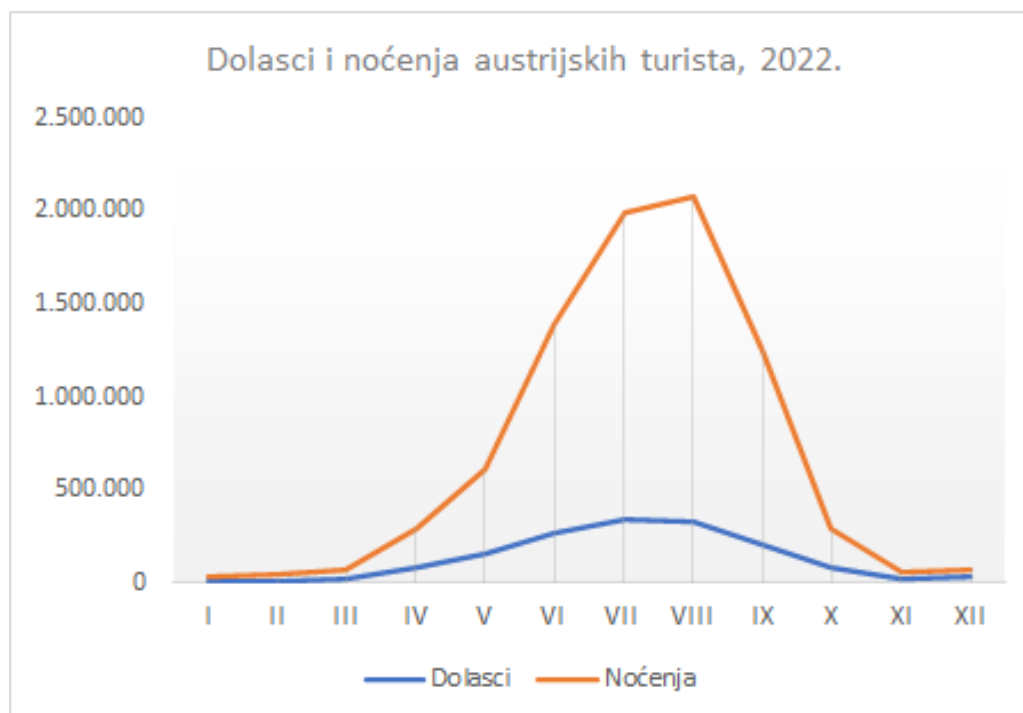
AUSTRALIA	Dolasci			Noćenja		
		indeks	1999.=100		indeks	1999.=100
1999.	7.039			18.805		
2000.	9.379	133	133	23.887	127	127
2001.	10.323	110	147	25.658	107	136
2002.	15.602	151	222	36.818	143	196
2003.	20.258	130	288	50.599	137	269
2004.	28.138	139	400	69.174	137	368
2005.	40.825	145	580	95.022	137	505
2006.	57.550	141	818	139.113	146	740
2007.	70.000	122	994	168.000	121	893
2008.	80.277	115	1140	189.106	113	1006
2009.	51.452	64	731	128.472	68	683
2010.	64.526	125	917	157.872	123	840
2011.	82.729	128	1175	194.777	123	1036
2012.	87.735	106	1246	218.164	112	1160
2013.	106.337	121	1511	259.540	119	1380
2014.	116.686	110	1658	288.459	111	1534
2015.	132.590	114	1884	331.900	115	1765
2016.	147.621	111	2097	396.781	120	2110
2017.	186.323	126	2647	488.437	123	2597
2018.	217.341	117	3088	557.931	114	2967
2019.	217.190	100	3086	558.493	100	2970
2020.	8.075	4	115	40.083	7	213
2021.	14.118	175	201	67.082	167	357

Izvor: DZS – komercijalni smještajni kapaciteti

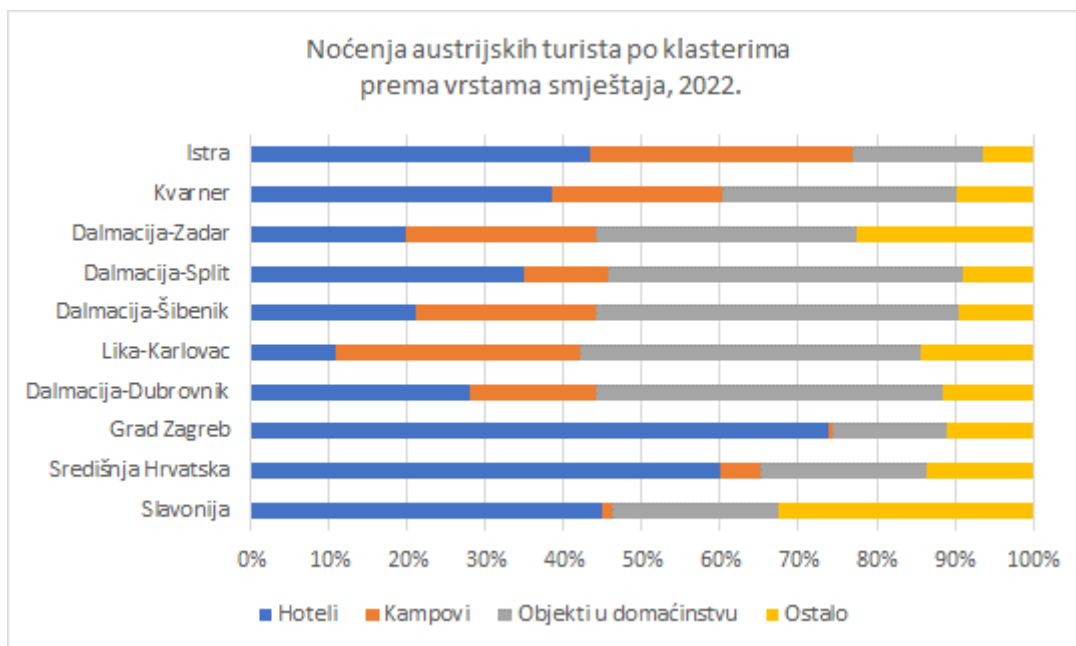
Izvor: DZS – komercijalni smještajni kapaciteti

REZULTATI 2022. PREMA SUSTAVU eVISITOR (svi kapaciteti)

Promet po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Istra	701.115	3.717.680
Kvarner	359.391	1.846.754
Dalmacija-Zadar	112.851	728.262
Dalmacija-Split	105.366	611.925
Nautika	68.799	454.157
Dalmacija-Šibenik	54.495	339.836
Lika-Karlovac	45.994	194.270
Dalmacija-Dubrovnik	34.787	169.788
Grad Zagreb	35.181	59.583
Središnja Hrvatska	16.621	31.639
Slavonija	5.612	10.760
Ukupno	1.540.212	8.164.654

Top destinacije

Grad općina	Noćenja
Rovinj	640.373
Poreč	615.010
Umag	396.277
Medulin	366.855
Tar	287.551
Opatija	262.890
Vrsar	249.625
Mali Lošinj	227.415
Novigrad (Istarska)	223.132
Labin	218.258

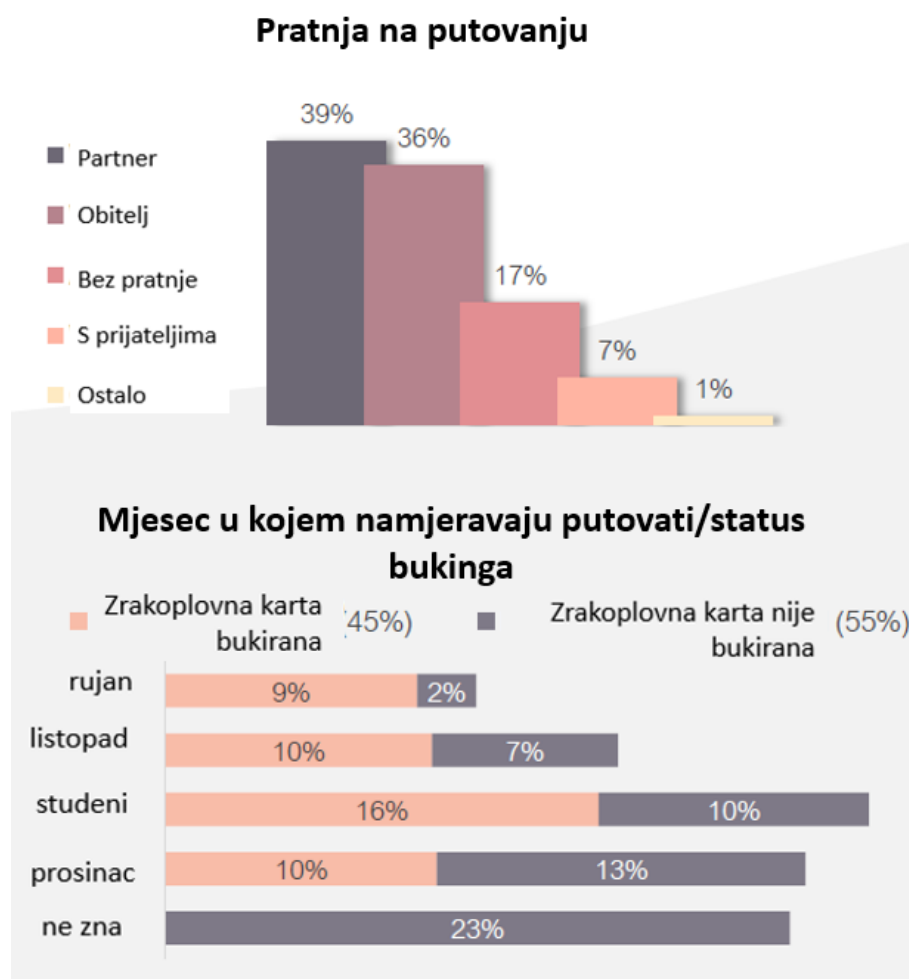
Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,6%	2,5%
6-11 godina	3,5%	3,3%
12-17 godina	3,1%	3,3%
18-24 godina	3,7%	4,0%
25-34 godina	6,5%	6,5%
35-44 godina	7,7%	7,6%
45-54 godina	9,3%	8,1%
55-64 godina	8,8%	7,8%
> 65 godina	6,2%	5,5%

TRŽIŠNE PERSPEKTIVE

Pandemijska kriza, koja je tijekom 2020. dovela do nezapamćenog pada međunarodnog turističkog prometa, najsnažnije se negativno utjecala upravo na *long haul* putovanja, tj. na putovanja zrakoplovom, segment koji je od ožujka 2020., sve do kraja 2021. sveden na vrlo male brojke, u prvom redu radi vrlo rigoroznih mjera i ograničenja koje je većina zemalja svijeta držala na snazi tijekom pandemijske (Australija je bila među najrigoroznijima).

Recentno istraživanje ETC-a (European Travel Commission) pod nazivom „Long Haul Travel Barometer 3/2022“ ukazuje na činjenicu da gotovo četvrtina ispitanika s tržišta Australije koji namjeravaju putovati u Europu tijekom razdoblja listopad 2022. – ožujak 2023. još uvijek nije donijelo konačnu odluku o terminu putovanja, a 55% njih još uvijek nije bukiralo zrakoplovnu kartu. Navedeno se može protumačiti činjenicom da su namjere putovanja načelno prisutne, no poteškoće vezane uz zrakoplovni prijevoz i rast cijena zrakoplovnih karata Australce navode na odgodu konačne odluke o putovanjima.

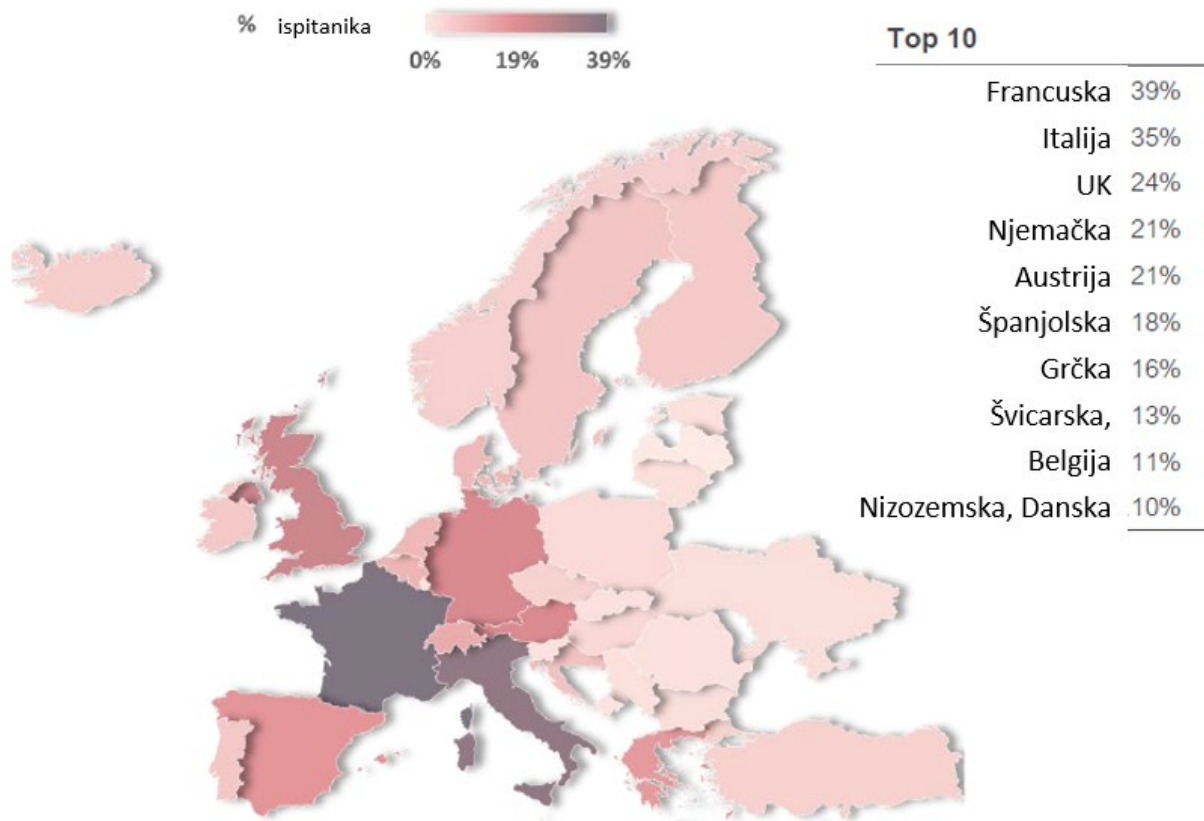

Izvor: ETC

Većina Australaca koji namjeravaju putovati u predmetnom razdoblju putuje s partnerom, dok su na drugom mjestu obiteljska putovanja.

Istraživanje europske kulturne baštine glavni je motiv putovanja (39% ispitanika), a potom slijedi upoznavanje gradova/gradski život (36%), gastronomska iskustva (33%), priroda (25%), i dr.

Glavni kriteriji odabira destinacije su kvaliteta turističke infrastrukture (34%), sigurnost destinacije (33%), cjenovna pristupačnost destinacije i atrakcija (32%), dobro vrijeme (29%), relevantne atrakcije (28%). TOP destinacije su Francuska, Italija i UK.

Izvor: ETC

U sveukupnim okolnostima, o punom oporavku ovog tržišta možemo govoriti tek u perspektivama od dvije do tri godine, što korespondira s generalnim projekcijama potpunog oporavka međunarodnih turističkih tijekova u *long haul* domeni. Naravno, stabilizacija globalnih ekonomskih i političkih okolnosti jedan je od preduvjeta oporavka i međunarodnog turističkog tržišta.

ZRAKOPLOVNA POVEZANOST S HRVATSKOM

Hrvatska nije povezana direktnim letovima s australskim emitivnim tržištem te turisti za dolazak u Hrvatsku moraju koristiti europske ili bliskoistočne *long haul* hubove.